

Nro. 46.

**A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.**

*Rölt Bétsben Juniusnak 12-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Frantzia Ország.

A' Touloni hajós sereg a' múlt hónapnak 19-di-
kén evezett-ki a' tengerre. A' *Bonaparte'*
felesége csak ugyan jobbnak találta a' szárazonn
maradni. — Azt meg-irni tudni, hogy hova tze-
loz *Bonaparte* ezzel a' hajós sereggel, még ma
is méltó újság volna. Hagyán légyen, nagy ok-
joknak kell kétség kívül lenni, hogy illy sokáig
tilkolják a' plánumjokat. *Toulonba* való érkezése
után egy Proclamatziót intézvén *Bonaparte* a'
katonasághoz, abban olyan formán szollott, mint-
ha valahova messze útra lenne az indulás. Mi-
kor ellenben maga a' hajóra ült azt mondotta bu-

tszódás közben némelly barátjainak, hogy vissza fogna nem soká jöni. — De mik lehetnek mind ezek, ha nem olyan szánt szándékkal kihirlelt fogások, hogy a' valóságos tziel a' Publicum' figyelmetessége előtt, addig a' meddig szükséges, el-titkoltathassék?

Az expeditzióra ki-evezett egész hajós sereg, 300 kisebb-nagyobb hajókból áll, mellyek között 14 Linea hajók és 16 Fregátok vagynak. A' több apróbb hajókból álló Divisióji ezen expeditziónak, a' Marsiliai, Nizzai, Antibesi, Génuai, és Civita-Vechiai kikötő-helyekben vóltak mind ez ideig széljel oszolva. A' fel-ült katonaság 40 vagy 50 ezer ember, és *Regnier*, *Kléber*, *Menard*, *Baraguey d'Hilliers*, és *Desaix* Generálisok által vezéreltetik, kik között *d'Hilliers* még Génuában, *Desaix* pedig Civita Vechiában vagyon. Lovasság is ült-fel a' hajókra; hanem lovat tsak fele része, a' többi pedig tsak nyeret vitt, azért, hogy ezek ott fognának lovakat kapni, a' hova ki-szállani akarnak. Temérdek ágyuk és ágyuzó készületek is rakattak hajókra, minden nemű mester-embe-ekkel, Chymiához való Laboratoriumokkal, Tudósokkal, ritka mivű Mesterekkel, Aërostaticusokkal, egy Napkeleti Könyv-nyomtató mülhellyel, a' Római Typographiai Personaléval, és egy több mint 6000 darab könyvekből álló Bibliothékával együtt. — Tsak ugyan el-indúltak hát *Bonaparté*-val együtt a' sokszor említett Tudós Verbunkosok is, és nem mentek vissza *Páris*ba egy nem régi hir szerént.

Az Anglusoknak *Ostendé*hez tett expeditziójáról a' következő szavakkal tudositotta a' Directorium Május' 24-dikénn a' két Törvény hozó Tanátsokat:” —

„Hazafi Kép viselő! Anglia egy újj próbát tett, a' melly az ő maga' gyalázatjára vált-el. Floreal' 30-dikánn (Május' 19-dikénn) egy Anglus hajós sereg magát *Ostende* előtt meg-mutatta, és a' várost igen hevesenn ágyuzta. Az ő Bárkái a' hadi hajók' tüze által fedeztetvén, valami 4000

embert a' szározra ki-tettenek, a' kik a' Pallagokat (ki-álló homokokat. *Dünen*) el-foglalták, azokonn batteriákat tsináltak, 's tsak hamar az utánn a' *Slykensi* viz-tartoztatót és az *Ostendei* kapukat, széljel hányatni igyekeztek. Az ellenség *Ostendét* fel-kérvén, azt kívánta tölle, hogy fel óra alatt adja-fel magát. Az Örző sereg *Ostendében* tsak 300 emberekből állott, a' mellynek Komendánsa *Muscar* a' következő szókkal felelt a' fel-kérésre: „Én fel nem adom a' reám bízott helyet mind addig, mig a' vezérlésem alatt lévő Örző-sereg, és én, *Ostendének* omladozásai alá nem temettünk. A' Respublikánusók óltalmazólog is tudnak tsatázni.” — Priarial' 1-ső napján (Május' 20-dikánn), *Keller*, a' Bruges béli Komendáns, a' 46-dik és 94-dik Fél-Brigadából tsupán tsak 300 emberekkel, az Anglusok' csoportjának néki hajtott. A' reá-ütés olyan hévséggel és meg rettenthetetlenséggel esett, a' melly éppen a' tsudával határos. A' Respublikánusok' bátorsága az ő ellenségek' számával nevedett; az ő előttök álló sántzolások az ő bajonétjaiknak nem soká hátt adtak (vagy talám öök magok kerültek a' sántzok megé; vagy talám úgy is lehetne mondani, hogy a' sántzokban lévőök adtak hátt), és a' helyeikből két óra alatt egészízen ki nyomatott Anglusok, fegyvereiket le-tették. Ezzel az egész ágyuzás el-tsendesedett; 15 vagy 18 száz hadi fogjok, *Bruges* várossába késértetnek; 8 ágyuk, 2 *Haubitzok*, nagy számú *Flinták*, és az ellenséges hajóknak egy nagy része, miénk lettek. A' többi meg-maradott Anglus katonák sietve hajókra szállani igyekeztek, hanem sokak a' vízbe veszteközzülök. Az Anglusok' Komendánsa meg-ölette-tett; egy General-Máajorjoknak a' lába szára el-lövetett; egy más General-Máajorjok, 108 kissebb-nagyobb rangú tisztekkal együtt, a' fogjok között vagyon. A' ki szállott seregek, magoknak a' fogjoknak vallás tétele szerént, az Anglus seregnek virágjai közzül valóok vóltak, és úgy vállogattat-tak vólt ki, mint a' kik tsak egyedül vólnának egy ilyen nagy próbának véghez-vitelére alkal-

masok; közöttök volt a' Királyi Gárdának is 4 Kompániája és a' *Wallisi* Printz' Regementje.

„Nem fogjátok meg boszszankodás nélkül hallani, Hazafi Kép viselők! hogy az ellenség' szándéka még *Ostendében* is talált barátokra. Illyen kiáltások hallattattak: *Éljen György Király! bravó Anglusok!* A' Nemzeti Kokárda meg-motskoltatott; a' Volontérok' fegyverei, a' kik Patantyusoknak nem léte miatt, a' Battériákban ágyuzó-szolgalatot tettek, hitzegő kezek által öszfe-törettek: hanem ezek a' bünös tselekedetek nem fognak büntetetlen maradni. A' Directorium felkeresteti azokat, a' kik az indítók voltak: de tsak ugyan nem halgathatja-el ezen alkalmatossággal, hogy a' közönséges meg-ítélés' módjának késősége és folyamata, annak szükséges-voltával, hogy az árulók, a' ti menköhöz hasonló sebességgel dolgozó büntetésetektől való félelem által meg-rettentődjenek, ebben a' körülállásban fenn nem állhat. A' ti böltéségeitekre bizattatik, Hazafi Kép-viselők! meghatározni azt, hogy azoknak az árulók, a' kik az Anglusok' ki szállásakor magokat befédjék és tselekedeteik által, az ő barátjoknak lenni meg-bizonyították, valyon ne egy Katona-Commissió által büntettődjenek-e' meg.”

Ezen Directorialis Követség mind két Tanátsokban fel-olvastatott. Azt Öt-százak' Tanátsa azt decretálta a' *Chenier'* javaslására, hogy mind azok, a' kik az Anglusoknak' el-üzéséből részesültek, magokat a' hazára nézve igen érdemessé tették. A' Directorium' kívánsága egyéb aránt, meg-visgáltatás végett egy Commissióra bizattatott. —

Az *Ostende* mellett el-fogattatott Anglusok *Bruges* várossan kereftül *Lillé*be vitettek-el.

Azonban a' 22 diki körülállások szerént úgy látszott, hogy az Anglusok még akkor nem hagyták volt annyiban ezen expeditzióval erányzott tzelezásokat. Sőt a' 26 diki *Brüsseli* levelek

szerént, az Anglus hajók 22 dikben újra el kezdettek vólt ágyuzni *Ostendére*. Egyszersmind *Havre* előtt is meg jelent ugyan ekkor egy Anglus hajós sereg, és ágyuzott a' városra, noha tsak ugyan a' *Roueni* tudósítások szerént, tzielját ez is el nem érhetvén, félbe hagyta az ágyuzást. Az a' beízed is foly, hogy a' *Scheldé* torkába még egy más Anglus hajós seregetske evezvén bé, éz *Flieszingenre* kezdett vólna tüzelni.

A' *Brüsseliek* írják, hogy 120 fontos bombák, él 12-töstől fogva 60 fontig való nagyságu egyébféle golyobisok hányattattak bé *Ostendébe*, a' mellyek ott nagy károkat tettek. A' lakosok között 10 zen ölettettek meg; sebet többek kaptak. A' *Slykensi* viz-tartoztatónak meg-erössítéséhez minden igyekezettel hozzá kezdettek, hanem mint-hogy erősebben meg-rontatott a' felvettetés által, hogy-sem előbb gondóltatott, erre való nézt még nagy a' félelem, hogy nem álkhat ellent a' viz' erejének, és egészfzen keresztül szakadván, el borítja a' Flándriai vidékeket. A' *Slykensi* lakosok még jókarán el futottak honnyaikból, hanem a' házaik nagyon meg-romladoztak.

Hogy *Havrét* is éppen azonn naponn, a' mellyen *Ostendét*, u. m. 19 dikben és 20-dikbann, ostromolták az Anglusok, tzielozássok az láttatott lenni, hogy a' Frantzia katonaságnak a' ki-szállásra ki-rendeltetett transport hajókat haszon vehetlenné tegyék. Most már a' belsőbb vidékekről minden felé sietve közelitének a' Frantzia fegyveresek a' tenger partokhoz. A' *Havre* mellett állott transport hajók, a' *Sequana*' torkába feljebb vitettettek.

Az új Director *Treilhard* nagy készületékkal váratott *Párisba*, hanem ő minden pompákat elkerülvén, 22 dikben titkon érkezett-meg a' házához. Innét tudósította meg érkezéséről a' Directoriumot. A' Belső Minister vólt a' fogadására ki-rendeltetve, ki is 'hát egy Státus Követel, két ajtónn-állókkal, és 3 Directorialis hintók.

kal együtt az ő házánál azonnal megjelent — a' tisztelettevő fegyveres csoportok a' piatzokra, a' hova ki-rendeltetve voltak, ki-állottak — az alatt a' Directorium is öfzse-gyülekezett az Tanátskozó szobába, a' hova a' Külső Ministerek is meghivattattva lévén, rendre mind el-jöttek — a' Gen. Secretarius el-küldetett, hogy az új Directort a' Directoriumba való megjelenésre invitálja, a' kit hasonló képpen egy Státus Követ és két ajtónn-állók kísérték *Treithard*hoz. Ez, a' Général-Secretáriustól és a' Belső Ministertől kísértetve, 's a' Státus Követektől és a' 4 ajtónn állóktól vezettetve, két sárban álló katonaság között, örvendetes kiáltozások és ágyuzás közben, a' házától a' Directorium' palotájába ment — a' Directoroktól atyafiságosan megöleltetett — a' Respublikai hitet le tette — beszédet tartott — hozzá is intézett a' mostani Praeses *Merlin* egy beszédet. Az után ki-ment a' Directorium' az audentziás szobába, a' hol a' Napkeleti és Napnyugoti Pyreneumi, Bresti, Cherburgi, és Oceánusi nevet viselt régi táboroktól való Stáb tisztek megjelenvén, megköszönő beszédeket tartottak és visszaadták a' Directoriumnak azokat a' zászlókat, a' mellyeket a' nevezett táboroknak még a' Nemzeti Convent az ő vitézségeknak megtiszteléséül ajándékozott vólt, és a' melly zászlók között mindenkire azok a' dolgok vagynak felvarratva, a' melly dolgok által azok a' már most el-töröltetett nevű táborok magokat híressé tették vólt. —

A' Képviselő Tanátsokba is belépett már (Május 20-dikán) az új egy 3-madrész.

Olosz Ország.

A' Neápolisi Udvar. és a' Frantziák között tetetett új egyezések szerént, a' Neápolisi vidéken fekvő *Beneventói* Hertzogséget, a' Királyi seregek a' múlt Aprilis 19-dikénn el foglalták.

A' Rómában volt Frantzia Komendánsához Május' 17-dikénn három Kurirok érkezvén, ő azonnal minden ott lévő Frantzia tsoportoknak a' siető útnak indulásra rendelést adott: mellyhez képpent ezek haladék nélkül minden Strázsa helyeiket a' Lengyel Légiónak által adván, magok még azon estve Rómából *Civita-Vochia* felé útnak indúltanak, a' hova, az Angliai tábor' bal szárnyának neveztető Frantzia seregeknek vezére Generál *Desaix* is, minekutánna a' Római Consulokhoz egy egy butszó levelet küldött volna, 18-dikban el-útazott.

A' Respublika' belső organizálását nagy szorgalommal folytatják a' Consulok. Egyik újjabb rendelés szerént — 1-ször, a' Római vidékekről minden idegen Papok el-távozni köteleztetnek — 2-ször, minden Klastromoknak meg parantsoltattott, hogy Novitziusokat fel ne vegyenek.

Egy más rendelésben ki-hirdettetett, hogy mind azok a' Papok, a' kik valamelly támadásból részesülnek, a' katonai Itélő szekeknek adattatnak a' meg itéltetődésre által.

A' Piemonti támadóknak további lépéseikről nintsen a' 16-dik Májusi Turini levelekben semmi tudósítás; úgy látszik, hogy, kit a' sok verekedések által lett el gyengülesekből, kit pedig talán a' Frantzia Directoriumtól's annak katonaitól való féltekből is, plánumjok mellett tovább menni nem mérészelnek. — Egész el-tsen-desedésre azonban még nem vétetődhettek, és az Országgló-szék gondját és figyelmetességét, még mind foglalatoskodtatják.

Helvétzia.

Ezen zürzavaros Országnek egy szegeletes-kéjében még Május' közepe' tájjánn is vér folyt. A' Felső-Vallisiak t. i. az újj Constitutziót bevenni nem akarván, a' Kép-viselői választás végett öfzfe-gyülekezett Választók közül némelyeket, és a' ki-választatott Kép-viselőket árestál-

ták etc. Az Alsó Vallisiak ellenben a' Frantziák-
kal tartottak, és mindent az ő akaratjok szerént
tsináltak. Ily módonn a' két Vallis öszsze vészett,
az Alsó Vallisiak a' Frantziákat segítségül hív-
ták, a' mellyet a' Felső Vallisiak látván, Capi-
tulatzióra ajánlották magokat. A' Frantzia Vezér
ilyen fel-tételeket tett elejekbe: — 1) Felső Val-
lis minden haladék nélkül és minden ki-fogás nél-
kül vegye-bé az új Constitutziót. — 2) Az el-
fogattatott Kép-viselőket és Választokat, a' kik
Sitten várossába tartatnak, haladék nélkül mind-
batsássa el. — 3) Egész Alsó Vallist, 's neveze-
tesen *Sitten* várossát, mellyet el-foglaltak, hagy-
ják oda a' Felső Vallisiak, és 4) a' főbb embe-
rek közül állítsának 14 Kezest a' Frantziáknak.
Ezek a' fel-tételek nem tettsettek a' Felső Val-
lisiaknak, mellyre nézve Máj. 16-dikán egy 4 óráig
tartó igen véres tsata támadott közöttök és a'
Frantziák között — a' szerentse végezetre a'
Frantziáknak kedvezett, a' kiktől *Sitten* várossa
réa-rohanás által meg-vétettetvén, 6 óráig tartó
prédára botsáttatott — a' Vallisi katonák pedig
az erdőkbe és hegyekre futottak-el.

Batáviai Respublika.

Hágában a' Frantzia Követ *Delacroix* és en-
nek Secretariussa *Ducange* között egy felöll, más
felöll pedig Hollandus Generál *Daendels* között
ezen napokban olyan öszsze szollalkozások estek,
a' mellyek felöll még nem tudhatni, hogy valyon
nem fog-e' némelly Politikai következesek lenni.
„*Daendels* és *Ducange* t. i. *Delacroix*nál ebédkez-
tek Május' 16 dikánn. Ebéd után való együtt-
beszélgetéssekben említés tétetett a' *Politikai Vil-
lámlás* nevű Ujjság-levélről, hogy az felette vésze-
delmes, minthogy azon munkálódik, hogy az
Országgló-széket fel-fordittsa, a' midönn azt a'
Nemzet' szemei előtt névetsegessé akarja tenni.”
„Ez a' *Politikai Villámlás* (igy felelt *Daendels*)
még tsak semmi sem ahoz képpest, a' mellynek
Constituzionális Légy a' neve, mellyben Hazafi

Ducange, és Hazafi Minister magad is, elő fordúltok.” —

Ezen szavak után ki-huzta *Daendels* a' zsebjéből az említett Const. Légynek egy darabját, a' mellyben valósággal egy Artikulus fordult elő roszsz Frantzia nyelven, a' mellyben ugyan sem a' *Delacroix* sem a' *Ducange* neve nem fordult kifejezve elő: de azonban által lehetett látni, hogy rollok legyen benne a' szó. — *Delacroix* mondja az után, hogy ezek mind büntetésre méltó dolgok volnának, és ő tsudálkozik, hogy a' Belga Országló szék az ilyen irásokat meg-engedni. — Ez az Ujjság eleintén igen jó vólt (felelt *Daendels*). — Minekutánna a' motskolodó irások felett még némely öszsze-szollások éstek vólna, így kezdett *Daendels* egyszer beszélni: — „A' nép felette el békételenült; az Országban mindenek roszszúl folynak. A' Frantzia Követ és a' Secretariussa fel-vévén Generál *Daendels*nek ezen szavait, kérdik tőlle, hogy mit akarna azokkal mondani? Ekkor a' Generális *Ducangé*hez fördulván, így felelt kedvetlenül: Igen is, mindenek kedvetlenek; és az Urak teszik szzerentsétlenné az Országot.

„Hogy-hogy lehetne az? — (kérdi tovább *Ducange*) — Mit tselekedtem én?” — Bé folyása vólt az Urnak (igy felelt a' Generális) Május 4-dikénn a' Constitutziót tsináló Nemzeti Gyűléshez, és az Úr okozta azt a' Decretomot, hogy a' Képviselő Gyűlés két Kamarákból álljon.” — Ezen szókra maga a' Követ *Delacroix* fel állván, így szollott hathatoson *Daendels*hez: — „Nem, éppen nem Hazafi *Ducange*, hanem én magam vagyok az, a' ki azt projectáltam, vagy is inkább a' Státus' javát tárgyazó böltsesség javasolta azt. Bámulok, mikor így hallom beszélni az Urat.” Most már Generál *Daendels* is bővebben kifokadván, egészízen ki-nyilatkoztatta magát, így szollván: — „A' Követ maga is, és a' nép is meg-tsalattatnak; a' 4-dik Május rontott-meg minden dólgot; a' Törvény-hozók között még 60 gaz emberek maradtanak; a' Directorium 5 olyan

emberekből áll, kiket ő (*Daendels*) meg-vet.” — Az után szemére vetette *Delacroix*, *Daendels*nek azt, hogy most már így beszéllhet, holott a' dolgok' mostani folyamatajának ő is egyik eszközlője vólt legyen Jan. 22-dikénn. Végezetre kérte *Delacroix*, Generál *Daendelst*, hogy tавozzon-el a' házából. —

Végezetre mind azekből a' lett, hogy a' Frantzia Követ *Delacroix* a' dólgot a' Belgák' Directoriumának meg jelentette, és úgy adta azt elő, mintha *Daendels* Contra-revolutziót hangonn beszéllt volna a' *Delacroix*' szobájában. — Elég az mind ezekhez, hogy a' Directorium házi áres-tomot rendelt vólt a' *Delacroix*' panaszszára *Daendels*nek, ki is a' házban való maradás helyett, jobbnak tartotta *Párisba* menni. — Most már 'hát úgy is vádoltatik *Daendels* a' Directoriumtól, mint Szökevény: noha a' *Daendels* párt-fogói úgy irnak, hogy Generál *Joubert* adott néki passust a' *Párisba* való menetelre. — Ezek a' dolgok tsak azért érdemlik-meg itt a' le irást, hogy-ha talám tudásra méltó következéseik találának lenni.

Elegyes Levelek.

Az Anglus Vezér *Coote*, a' következő szavakat kérte fel az Ostendei Komendánstól *Muscartól* a' városnak fel-adását: —

„Eö Excellenziajához az Ostendei Komendánshoz.

„Mi, az eö Nagy Britanniai fe'lségei tengeri és szározonn való hadi seregének Komendározó tisztjei, tudtotokra adjuk néktek előre, hogy mi *Ostende*' várossát ágyukkal lövöldözni kötelesek vagyunk, ha a' város' Komendánsa nekünk a' váróst, annak vidékeivel, örző seregével, munitziójival, a' mik a' Respublikáié, által nem adja. Mi szivére kötjük a' Komendánsnak, hogy fontolja-meg azt, hogy nekünk félhető fegyveres

erőnk áll a' kikötő-hely előtt, 's hogy a' Komendánsa a' városnak felelni fog tartozni azon következtetésekért, a' mellyek egy roszszúl alkalmaztatott ellent-állásból folyhatnának. Mi fél órát engedünk arra, hogy ajánlásunkat, az emberiségnek meg-kéméllésére nézve el-fogadjátok; egyébként kénytelenek fogunk lenni, hogy folytassuk az ellenségeskedéseket.. Költ az *Ostendei* kikötő hely' Napkeleti szélében, Május 19-dikénn, 1798." —

Cooté Generál-Máyor. — *Richard*
Kapitány. — *Smor* Tiszt.

A' Komendáns' Felelete;

„*Ostende*, Floreal' 30-dikánn, (Május' 19-dikénn) *Muskar*, az *Ostendei* Komendáns, a' Fő Vezérhez, az ő Nagy Britanniai Felsége' seregei' Komendánsához: —

„Uram Generális! — A' Hadi Tanács éppen ölszfe-gyülekezve vólt, midönn én azt a' levelet, mellyel éngem' meg-tiszteltél, vettem. Mi egyenlő akarattal azt végeztük, hogy a' várost előbb által nem fogjuk adni, még annak omladozásai alá nem temettünk." —

„*Muskar*, Platz-Komendáns.

A' későbbi levelekből olvassuk, hogy ez az expeditziója az Anglusoknak, olly szélesen kiterjedő vólt légyen, hogy a' mikor ez a' dolog *Ostende* körül folyt, még oda le mélszfe a' *Havrei* kikötő-helyenn-túl a' *la Hougue'* fokát is döngettek az Anglus ágyuk gojóbissai, és rettegést terjesztettek el azon a' vidékenn is. — Most már kezdődik a' keményebb tengeri háború. A' kikötő-helyek' fel-égetése szokásban vólt ugyan az előbbeni tengeri háborukban is, hanem a' jelenvaló háborúban egész mostanig nem ment vólt még illy mélszfe a' dolog. Minden probáiból úgy látszik az Anglusoknak, hogy mindeneknek elötte azokat a' Frantzia kikötő-helyeket szorongatják, a' mellyekben az Angliába való ki-szállás-

hoz tétettek egy idő-ólta a' leg hathatósabb készületek, a' melyekhez annyival könnyebben hozzájok férhetnek, hogy az induláshoz készülő természetek Schalupokkal és egyéb ágyus sajkákkal csak nem tömve vagynak.

Rastadtból Május' 31-dikénn: „Gróf Kobencel tegnap ment leg előbbször által *Selzbe*, hogy *Francois de Neufchateauval* alkudozásokhoz kezdjen.

Valami *Amérika* felől Európába érkezett hajósok azt a' nádmézes hírt hozták, hogy *Martinike*, *Dominike*, 's több egyéb nevű nádméz termő szigeteken olly nagy bőséggel légyen az ideji termése ezen édes áldásnak, a' millyenre nem emlékeznek az emberek. — Már ez jó! Nem mondhatják Olvasóink, hogy semmi jót nem irunk.

Fiume mellől Május' 23-dikánn irták, hogy azon a' tájonn olly iszonyatos Északi Szél kegyetlenkedett légyen, a' millyent lehetetlen le-írni. Az az utánn következett Napkeleti Szél és a' nagy eső még nagyobbá tették a' veszélyt. Sok háznak fedelei le-kapattattak, néhányak egészen fel-forgattattak. A' hegyek ollyan nagy hóval fedettettek bé, a' mellynek sok emberek és néhány száz juhak és lovak alája temettettek. Az Istállókban néhány ezer juhak és bárányok megfagytak. Némelly helyen a' fák gyökerestől kidőltek; ezen esztendőnek termése oda van; a' izöllő hegyek némelly helyen egészen haszonnehetetlenné tétettek. Leg különösebb vólt az, hogy *Fiumében* 2 Szivárványok szemléltettek; egyik Északra, egyik Napnyugotra; a' tenger mellett menydörgött és villamlott, és ugyan ekkor a' hegyeken két óra távolságra esett a' hó. A' tengerenn még iszonyatosabb lehetett a' szélvész, minthogy már ma sok hajó darabok 's egyéb e' félék hanyattatnak a' tenger' vizétől a' partok mellé. Ez a' terhes idő Május 21-dikén és 22-dikén vólt.

Magyar Ország.

A' közelebb múlt posta napon költ 45-dik M. Kurirt 695 lapján félbe szakadt Beregh Vármegyei Építő Szék' historiájának folytatása:

Ezen bé köszöntő beszédjére Eő Nagyságának a' Fő Jegyző *Liptsey József* Úr ezen alkalmatossághoz szabott díszes ki fejezésekkel meg felelvén, egyfzersmind több Tiszviselő Társainak képekben is el bútsúzott volna; Méltóságos Adminisztrátor Eő Nagysága a' Nemes Statusokat figyelmetességre, jó rendre, és tsendességre meg intvén, minden hivatalra több érdemes személyeket minden vallásból egyenlően szabad választásra ki nevezett, 's hogy azoknak neveit annál jobban meg érthessék a' Ns Statusok és Rendek, és idejek legyen a' meg gondolásra, kit kellessék választani, azoknak neveit egyről egyre a' Fő Jegyzővel le iratta, és újra nagy szóval el olvastatta, a' kik közzül is közönséges felkiáltással választattak:

Ordinarius Vice-Ispánynak Nagy Lónyai és Vásáros Naményi *Lonyay László* Úr Királyi Tanácsos, a' ki már 22 elztendőktől fogva viselt Hivatalaiban tett jeles és hasznos szolgálatjával, igasság szeretetével, és szegényhez, bóldoghoz egyenlő mértékben mutatott nyájaságával, az egész megyében olly szeretetet, és bizodalmat szerzett magának, hogy noha beteges és erőtelen állapotjára nézve magát nyugodalomra tenni akarta volna, de az egész közönségnek hozzá való ragaszkodását ki nem állhatván, 's minden férfiui meghatározással elő hordott, meg is esmért helyes mentsegeit is a' közönséges szeretet és bizodalom, 's ugyan ezek iránt Nemes szivében felbuzdult tisztelet mig gyözvén, tsak ugyan újra ezen Hivatalt magára vállalta.

Substitutus Vice Ispánynak: Drjkótzai Morvai Pál Úr.
Fő Jegyzőnek: Bilkei Liptsey József Úr.
Al-Jegyzőnek elsőnek ugyan Kis Mihály, *másodiknak* pedig Kutni Miklós Urak, és *betsületből való Jegyzőnek* Bikkessy István Úr.

Fő adó szedőnek: Boros-Jenői Rátz György Úr.
Számvéőnek: Csebi Pogány Ferentz Úr. Járás-
 beli Tiszteknek pedig:

A' Tiszaháti Járásban *Fő Szolgabirónak* Csomai
 Kajdi Lajos Úr.

All Szolgabirónak: Ludányi Bay Károly Úr.

Esküdteknek: Lévai Sámuel, Viťkai Imre, és
 Jósa Pál Urak.

All Adószedőnek: Getsei Getsey Sándor Úr.

Seborvosnak: Steinitz Mátyás Úr.

A' fel-vidéki Járásban *Fő Szolgabirónak*: Cserneki
 Desseöffy János Úr.

All Szolgabirónak: Böksei Buday Imre Úr.

Esküdteknek: Kováts Imre, és Bényei Mátyás
 Urak.

All Adószedőnek: Markovits Ferentz Úr.

A' Kaszonyi Járásban *Fő Szolgabirónak*: Illosvai
 Bornemisza Imre Úr.

All Szolgabirónak: Kis Guthi Guthy Ignátz Úr.

Esküdteknek: Mező Mihály és Nánássy Ferentz
 Urak.

All Adószedőnek: Nagy Mátyás Úr.

Seborvosnak: Hegedűs János Úr.

A' Munkátsi Járásban *Fő Szolgabirónak*: Jobszta
 György Úr.

All Szolgabirónak: Illosvai Bornemisza János Úr.

Esküdteknek: Getsey György, Horváth László, és
 Andrassy János Urak.

All Adószedőnek: Pap Péter Úr.

Seborvosnak: Nagel Mihály, és Schmutzer Ig-
 nátz Urak.

Utakra és Vizekre vigyázó Szolgabiráknak.

A' megyének felső részében: Komlosi Komlossy
 Sigmond Úr.

Az alsó részében: Kis Guti Guthy Gábor Úr.

Orvos Doctornak: Szent Miklósi Sebeők Sándor Úr.

Registrátornak: Rásó Mihály Úr.

Föld-mérőnek: Bosky Antal Úr.

Olly szép rendel, példás tsendességgel, egymásnak megértésével, és minden vallás, vagy egyéb személybeli részre való hajlás nélkül ment pedig ezen választás végbe, hogy mind a' Méltóságos Fő Ispányi Hivatal' Kormányozójának bölts igazgatása, mind pedig az egyben sereglett belső és külső Rendeknek valójában Nemes, 's egyedül a' köz bódogságot tárgyázó gondolkodása 's tselekedete mindeneknek szembe tűnt, és követésre méltó példát mutatott, melly abból is ki tettzik, hogy 8 elztendő ólta sokan a' Tisztviselők közül ki halván, noha a' főbb hivatalokban tetemes változások estenek, és minden erőltetés nélkül ment a' választás, még is az egész Szék Építés két óra alatt végben ment, úgy, hogy az egész gyülekezet egész örömmel és tellyes meg nyugovással oízlott el.

* * *

Ezen alkalmatosságot, a' következő dallal tisztelte meg Tisztelendő Horti Imre M. Kaszoni Plébanus Úr, ad notam: Athenae Plaudite etc.

Urak figyelmezzetek, készen legyetek,
 Urak zengedezzetek, mást se tegyetek;
 Mert olly Fő Uri Rend van köztetek,
 Ki néktek fejetek, 's hal érettetek,
 Méltóságos Úr Báró Vétsey,
 Beregh Vármegye' Nemes gyöngyei
 Téged kedvelnek, éig emelnek,
 Minden képpen Téged tisztelnek.

Vagy Beregh' Tzimere, 's igasság mestere,
 Azért Hector embere, 's őriz fegyvere.
 Elly magos egeknek szép edénye,
 Elly Nemes Beregh' tiszta nap fénye.
 Királyunk' Kültsos Hiv Kamarássa
 Téged hirdet, ég 's föld Trombitása
 Kedved újjitják, és vidámitják,
 Illy hang szóval ezt bizonyitják
 Épen, szépen, légy bódog minden képen.

Beregh Szerentséd' köve egekig növe
 Tsillagod fel jöve, *Márs* vivatot löve
 Van Vice-Ispányod, van Kormányod
 Érted élő 's haló Pellikányod.
 Óltalmazódnak, 's vigásztalódnak
 Örvendezhetsz *Lonyai Lászlódnak*
 Virtusa drága Beregh virága
 Vivat nyöljön élte' világa
 Égre végre jusson nagy ditsőségre.

Örömünk szépüljön, nagyobbra épüljön
 Minden szív készüljön, örömbé merüljön
 Mert van második Vice-Ispányunk,
 Kinek fejére sok áldást hányunk.
Morvay Pál Úr sok érdemeid
 Rogyognak Nemes szép érköltseid.
 Beregh' mezeje, eleje, 's feje,
 Téged tisztelet minden ereje.
 Veszély, ne félj, nem ér, kívánjuk, hogy élj.

Bereghnek Tagjai, minden Tiszt Urai,
 Fő Szolgabirái, több más oszlopai
 Élljete Vármegyénk' tsillagjai
 Igasság szerető bajnokai,
 Hivataltokban virágozzatok,
 Köztünk mint rósa illatozzatok,
 Ó bódog óra! Koszorút Flóra!
 Fejetekre köz minden szóra
 Lészen, készen koszorútok egészzen.

* * *

T u d ó s i t á s.

Itten Bétsben, a' belső városban a' Karin-
 thiai utzának 1041-ik szám alatt lévő háznak első
 emeletjében vagyon egy szép szállás, házi butor-
 ral, vagy a' nélkül, egy konyhával, és konyha
 szobával, 4 lóra való istállóval, és kotsi szinnel
 együtt. A' melly Magy. Uraság ide jönni, 's itt
 5 vagy 6 hólnapig mulatni szándékozik, itten ma-
 gának alkalmas szállást találhat, 's magát a'
 e-dik emeletben lakó Uraságnál jelentheti.